

Sanger fra Syria, til Moria

Marthe Valle var med på å starte den stadig mer innflytelsesrike aksjonen «Evakuerer barna fra Moria nå». På et nytt album gir hun stemme til flyktingene, sammen med fem syriske musikere og én dikter.

■ GEIR RAKVAAG

– Med alt som skjer rundt Moria-aksjonen er det fantastisk at denne plata kommer akkurat nå, synes Marthe Valle. Forholdene i flyktingleiren Moria i Hellas har fått stadig større oppmerksomhet de siste ukene, koronatrusselen til tross. Midt opp i dette kommer Marthe Valle og en gruppe syriske flyktinger med albumet «Every Child Is A Prophet», med sanger der bakteppet er flyktingens situasjon, spesielt barnas.

– For meg innebærer tittelen at hvert eneste barn er rent og uskyldig, selv om det bort i et helt uten vegger i en gresk flyktingleir, sier Valle.

Samfunnskritisk betydning

Marthe Valle har i mange år markert seg som en av de mest engasjerte stjernene i norsk musikk. Hun vant Spellemannprisen som Årets nykommer i 2005, men siden har karrieren hennes tatt en annen retning enn de fleste andre artister. Sangene hennes har ofte vært preget av et sterkt sosialt engasjement. Som sykepleier har hun engasjert seg i hjelpearbeid i Palestina og Hellas, og hun oppfyller både de nye og gamle kriteriene for å være en person med «samfunnskritisk betydning».

Følelsesmessig reaksjon

Denne uka har TV 2 Nyhetene fortalt om en familie fra Afghan-

nistan som fikk avslag på asylsøknaden sin i Norge, og ble sendt hjem fra Risør. De flyktet igjen, og kom denne gangen til Moria-leiren på Lesbos i Hellas. Marthe Valle var med da TV 2 traff dem i Moria i februar, og ble intervjuet igjen (i Norge) denne uka, etter at den 11 år gamle gutten i familien ble alvorlig syk.

– Jeg hørte på det nye albumet i bilen da jeg kjørte hjem fra intervjuet, og for første gang fikk jeg en ordentlig reaksjon. Jeg har jobbet med flyktinger i mange år, det er ikke alltid følelsene mine slipper ut. Det er noe med å stå i aksjonsarbeid over tid. Jeg føler jeg meg jevnlig maktløs. Derfor er det viktig å ha tilgang til de sangene, historiene, fortvilelsen og det menneskelige. Med denne plata fortelles historiene deres på en annen måte. Det foregår en dehumanisering av måten vi omtaler mennesker på, som tar fra dem verdien som mennesker. Disse sangene løfter dem opp igjen, mener Marthe Valle.

Syriske flyktinger

«Every Child Is A Prophet» er produsert av Erik Hillestad i Kirkelig Kulturverksted, som Marthe Valle traff i forbindelse med hyllestkonserter til palestinske Rim Banna på festivalen Oslo World i 2018. Han tok kontakt igjen etter å ha lest en avis-kronikk Valle skrev etter et besøk i Moria, og spurte om hun ville være med på dette prosjektet.

Albumet inneholder nyskrevet poesi av Adnan Aladad, festsatt av Valle sammen med Husain Hajj og Manar Alhashemi, som begge er syriske flyktinger. Sistnevnte bor i likhet med Marthe Valle i Bergen, og satte sammen resten av ensemblet fra sitt kontaktnett. I tillegg medvirker sangerne Haneen Ayoub og Ronahl Mamo, og flere musikere fra Syria og Norge.

Politisk retning

Marthe Valle har vært i Hellas for å jobbe i flyktingleire hvert år siden 2015. Men det meste arbeidet gjør hun hjemme, med å skaffe midler til flyktingene. I det siste har dette arbeidet også fått en klarere politisk retning?

– Aksjonen «Evakuer barna fra Moria nå» startet i november. Vi har jobbet knallhardt, og nå begynner det å bli bevegelse i saken. Det er et stort engasjement i folket, som en dissonans mot de politiske avgjørelsene. Vi presser på fra alle kanter. Men må det være nødvendig å kjempe så hardt for å hjelpe et lite antall av de mest sårbare som bedrøver seg på europeisk jord, spør hun.

Økonomisk katastrofe

Tilstanden i Norge nå omtales også som en krise, i forhold til koronapandemien. Marthe Valle har nettopp fått sitt første betalte musikkopprag på en måned, for å spille inn en nordnorsk versjon av Billy Brags «There Is Power In A Union», for en LO-video til 1. mai.

– En krise har mange dimensjoner. Jeg har ikke klart å mobilisere noen krisestemming her hjemme, selv om koronaaen har ført til økonomisk katastrofe for min egen del. Jeg tar noen vakter som sykepleier når jeg kan, men har en 11-åring hjemme som ennå ikke er tilbake på skolen. Jeg har likevel alt jeg trenger. Jeg er fortsatt i det landet i verden som er best rustet til å tåle dette. Nå frykter vi et koronautbrudd i Moria, for der har de ingenting. Det er ikke mulig å holde avstand til andre, og sanitetsforholdene er elendige.

Savn og lengsel

Det er også laget en musikkvideo av noen av sangene fra «Every Child Is A Prophet», som artistene har spilt inn hver for seg, satt sammen med fotografen Knut Brys bilder fra Moria.

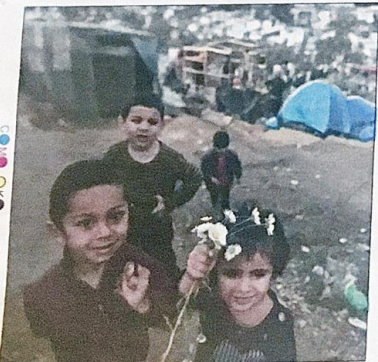
– Folk trenger slike sanger nå. Jeg vet hvor slitsomt det er å se på nyhetene. Jeg har selv perioder der jeg ikke orker å følge med. Men å høre om savnet og lengselen flyktingene bærer med seg, det er noe annet enn tall og forferdelige bilder. Jeg er stolt av å være med på dette, sier Marthe Valle.

Marthe Valle og sangeren Haneen Ayoub fra de okkuperte Golanhøyene,

her sammen i Istanbul, der albumet ble spilt inn.

Foto: Priv

Flyktingbarn i den overbefolkede Moria-leiren på Lesbos, mars i år. Foto: NTB scanpix

geir.rakvaag@dagbladet.no